

LEENDŐ SZERZŐINKHEZ

(2020. január 1-jétől)

A *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika* egészséglélektani hangsúlyú, magyar és angol nyelvű tanulmányokat fogadó interdiszciplináris szaklap, amely az orvostudomány, a pszichológia, a szociológia, a kommunikáció, az antropológia és az etika határterületi kérdéseivel foglalkozik, s a testi-lelki egészség megőrzésének és fejlesztésének elméleti és gyakorlati kérdéseit kiemelt hangsúllyal kezeli. A folyóirat eredeti kutatásokról szóló beszámolókat, áttekintő tanulmányokat, esetismertetések, műhelybemutatókat, valamint szakkönyvekről szóló recenziókat és kongresszusi beszámolókat közöl.

Az esettanulmány témája lehet klinikai eset, terápiás, tanácsadói, illetve osztályos működés bemutatása. Derüljön ki a tanulmányból, hogy az eset vagy esetrészlet milyen elméleti, módszertani témát, kérdést, dilemmát érint. A szerző mutassa be a terápia/tanácsadás kereteit és a munka folyamatát. Egyértelműen derüljön ki az alkalmazott módszer, a terápiás/tanácsadási forma és elrendezés. Egyértelműen jelenjen meg az eset intézményi, illetve egyéb kontextusa, a terápia, illetve tanácsadás célja, dinamikája.

Esetrészlet ismertetésekor röviden és egyben érthetően jelenjen meg az a folyamat, amelynek egy részét mutatja be a szerző. Teljes folyamat esetén: (1) az ismerkedés fázisának jellegzetességei, a bekerülés körülményei, a kapcsolatfelvétel sajátosságai. (2) A terápiás/tanácsadási fázisban a kritikus pont és kezelési módok, fordulópontok, a technikai részek elemzése, a hatótényezők vizsgálata. (3) A lezárás sajátosságai, a kapcsolat értékelése.

Lehetőség szerint – befejezett terápiáknál feltétlenül – szerepeljen katamnesztikus adat.

Kérjük a szerzőket, az ismertetett eseteknél feleljenek meg az etikai kívánalmaknak, gondoskodjanak az anonimitásról és rendelkezzenek az érintettek írásbeli hozzájárulásával az esetközléshez. A forrás: a Pszichoterápia c. lap szerző útmutatója, <http://www.mentalport.hu/a-folyoirat/szerzoinknek/>

Recenziók esetén kérjük a szerkesztővel való előzetes egyeztetést, hogy az adott könyv biztosan illeszkedjen a folyóirat profiljába és a szerző hozzáférjen a recenziókkal kapcsolatos formai elvárásokhoz. A többi típusú kézirat elbírálási folyamata a következő. A tanulmányt a szerkesztő anonimizálást követően elküldi a szerkesztőbizottság valamennyi tagjának, akik előzetes véleményt alkotnak a kéziratról; eldöntve, hogy a szerkesztő a kéziratot elutasítsa vagy részletes lektorálásra továbbküldje. Pozitív elbírálás esetén a szerkesztő két vagy három szakértőt kér fel a tanulmány részletes bírálatára; ez a fázis általában a kézirat beküldése után két-három hónappal zárul le. A lektori véleményezés szintén anonim: a szerkesztő a kézirat anonimizált változatát küldi ki a lektoroknak is. Végző döntést a lektori vélemények és az ez alapján esetlegesen végzett szerzői módosítások után hoz a szerkesztő. Ugyanakkor a lektori véleményezés után gyakran következnek egy második javítási stádium: a szerkesztői korrektúra, amely lapunkban a kéziratok tartalmi és formai továbbfejlesztésének fontos lépcsője. Ez azt jelenti, hogy a szerkesztő sokszor a lektori vélemények alapján átdolgozott változathoz további javításokat kér. Ez a lépcső és módszer azt segíti elő, hogy lapunk a nemzetközi lapokéhoz egyre hasonlóbb minőségű cikkeket közöljön azokénál jóval alacsonyabb elutasítási ráta mellett. Kérjük ezért szerzőinket, hogy a szerkesztői korrektúra fázisát mind a megjelenési folyamat idejének, mind a publikáláshoz szükséges energiabefektetésnek a felmérésekor vegyék figyelembe!

2015. január 1-jétől lapunk csak olyan empirikus tanulmányokat fogad közlésre, melyeknek az alapját képező vizsgálat rendelkezik etikai jóváhagyással. Ezzel nemcsak a lapunk további nemzetközi citációs adatbázisokba való bekerüléséhez kívánunk hozzájárulni, hanem általánosabban, a pszichológia hazai művelésének nemzetközi sztenderdekhez való felzárkóztatásához is.

Lehetséges szerzőinket a felesleges munkától megkímélendő, az első benyújtáskor a kéziratnak az alábbi formai elvárásoknak NEM KELL megfelelnie. Ezek gondos követése a kézirat második, lektori véleményezést követő változatának benyújtásakor szükséges. Ugyanakkor az első benyújtáskor arra kérjük szerzőinket, hogy a kísérőlevélben tüntessék fel (empirikus cikkek esetében), hogy a vizsgálat rendelkezik-e etikai jóváhagyással; illetve jelöljenek meg három potenciális lektort elérhetőségükkel együtt (e-mail), akik a tanulmány minél több aspektusát illetően kompetensek, de nem állnak a szerzőkkel munkatársi, szerzőtársi vagy más, az objektivitást veszélyeztető kapcsolatban. A szerkesztőség ugyanakkor fenntartja magának a jogot, hogy más/további lektorokat kérjen fel a kézirat bírálatára, ha úgy látja szükségesnek. A kéziratokat Word 97-2003 formátumban (tehát nem .docx kiterjesztéssel) a mentalhigiene.pszichoszomatika@gmail.com címre, a szerkesztőnek kérjük benyújtani.

Formai elvárások

Az elektronikus formátumú anyagot kérjük Word for Windows szövegszerkesztővel, a következő beállítások alapján elkészíteni: 12-es betűméret, Times New Roman CE betűtípus, szimpla sorköz, bekezdések előtti és utáni térköz nélkül, sorkizárással. A címetek és alcímetek kérjük vastag betűvel kiemelni, középre igazítani, s decimálisan (1., 1.1., 1.2. stb.) megszámozni (a címsor vagy a felsorolás funkció használata nélkül). Szöveg közbeni kiemelésre dőlt betű használható, aláhúzás, ritkítás, vastag betű nem. A lábjegyzeteket kérjük a Word lábjegyzet beszúrása funkciójával elkészíteni és arab számokkal jelölni.

A kéziratok részei a következő sorrendben kövessék egymást:

1. címloldal;
2. összefoglalás és kulcsszavak magyar nyelven;
3. az írás törzsszövege;
4. irodalomjegyzék;
5. köszönetnyilvánítás (ha szükséges);
6. a szerzők munkamegosztása (ha egynél több szerző van);
7. nyilatkozat érdekütközésről;
8. függelék (ha van);
9. cím, összefoglalás és kulcsszavak angol nyelven.

Címloldal. A címloldal(ak)on a következők szerepeljenek:

- Az írás címe magyar nyelven;
- A szerzők neve;
- A szerzők munkahelye;
- A kapcsolattartással megbízott szerző postai és e-mail-címe, valamint telefonszáma. Ha a kézirat tényleges beküldője és a címlaldalon megjelölt levelező szerző nem azonos, a szerkesztőség automatikusan a tényleges beküldőt tekinti levelező szerzőnek, és őt tünteti fel levelező szerzőként a kézirat végső változatában is.
- Egy rövid nyilatkozat arról, hogy (1) az írás más folyóiratban még nem jelent meg; (2) hogy a levelező szerző elolvasta a jelen szerzői instrukciókat; (3) több szerző esetén, hogy az írás végleges változatát valamennyi szerző olvasta és jóváhagyta.

Absztrakt. Külön oldalon kérjük mellékelni az írás 200–300-szavas, magyar nyelvű összefoglalóját, valamint 3–10 kulcsszavát. Az összefoglaló a következő részeket tartalmazza: Elméleti háttér, Cél, Módszerek, Eredmények, Következtetések. Javasoljuk, hogy a szerzők a lehető legtöbb információt sűrítse bele az összefoglalóba (empirikus vizsgálatoknál a

fontosabb eredményeket számszerűen is; pl. statisztikai próba értéke, hatásméret-mutatók, szignifikanciaszint); ez az a rész ugyanis, mely az Akadémiai Kiadó honlapján megjelenve magyar és angol nyelven bárki számára elérhető lesz a világon, s a cikknek e része az, ami leginkább befolyásolja, hogy a tanulmányt elolvassák, idézik-e a későbbiekben. A cikk legvégén elhelyezett angol nyelvű összefoglaló (Abstract) és a kulcsszavak (Keywords) tartalmilag azonosak kell legyenek a magyar összefoglalással.

Törzsszöveg. Kérjük szerzőinket, hogy a bevezetésben világosan mutassanak rá, hogy az adott tanulmánynak mi a nemzetközi szakirodalomhoz való hozzájárulása: mi az, amit a vizsgált kérdésről eddig tudtunk; mi az, amiről nincs elegendő ismeretünk az adott területen; és ez utóbbiak közül az adott tanulmány mit kíván elemezni.

Az etikai engedélyezésre vonatkozó információkat (engedélyező bizottság neve, engedély száma) a tanulmány módszertani részének elején kérjük feltüntetni. Egynél több tételt tartalmazó mérőeszközöket használó, empirikus tanulmányoknál minden ilyen mérőeszközhöz kérünk az adott mintára vonatkozó megbízhatósági adatokat (pl. Cronbach-alfa) is közölni. Kérjük továbbá, hogy a Magyarországon már publikált, külföldi eredetű mérőeszközök esetében mind az eredeti külföldi, mind a hazai, mérőeszközt ismertető publikáció kerüljön feltüntetésre és idézésre. Magyarországon még nem publikált, külföldi eredetű mérőeszközök esetében kérjük a mérőeszköz eredeti nyelvű nevét is feltüntetni a módszertani leírásban.

Az empirikus eredmények esetében minden esetben – tehát akkor is, ha a próba nem szignifikáns – kérjük bemutatni a próbastatisztikák értékét is (pl. *t*-érték, khi-négyzet-érték); illetve 0,001-nél nagyobb értékek esetén lehetőség szerint pontos szignifikanciaszinteket (tehát $p < 0,05$ helyett $p = 0,023$) és hatásméret-mutatókat (Cohen-féle *d*, éta-négyzet stb.) kérünk használni.

Az ábrákat, táblázatokat kérjük a végső helyükre beszúrni (tehát NEM a kézirat végén vagy külön fájlban), és önállóan is értelmezhető felirattal ellátni: táblázatok esetében az objektum fölött, ábrák esetében az objektum alatt. Folyóiratunk színes fotókat vagy grafikonokat nyomtatásban nem (csak az online változatban) közöl – kérjük ezért szerzőinket, hogy a grafikonokat, ábrákat olyan színekben/mintázatokat használva készítsék el, melyek fekete-fehérben is értelmezhetőek maradnak.

Lapunk egyik missziója a hazai pszichológiai szaknyelv megőrzése és fejlesztése. Bátorítjuk ezért szerzőinket, hogy új konstruktumok, mérőeszközök, eljárások hazai bevezetésekor keressenek/alkossanak megfelelő magyar kifejezéseket, és lehetőség szerint ezeket (is) használják.

Szakirodalmi hivatkozások. Folyóiratunk az APA (American Psychological Association) irányelvi szerinti hivatkozásrendszert használja. A hivatkozáskezelő szoftverek (Reference Manager, Endnote stb.) használatát még jobban megkönnyítendő, elkészítettük a lap Endnote-stílusát is (letölthető: http://support.akademiai.com/mental/Mental_EndNote.ens). Az alábbiak az APA irányelveinek rövid összefoglalása; az itt nem részletezett kérdésekben az APA mindenkori hatályos manuálja (Publication Manual of the American Psychological Association; <http://apastyle.apa.org>) az irányadó.

1. Szakirodalmi hivatkozások a tanulmány törzsszövegében
 - A szakirodalmi utalásokat a szövegben vagy a szerző vezetékneve után, a hivatkozott mű megjelenésének zárójelben közölt évszámával [„Császár (1989) eredményei...”], vagy zárójelben a szerző vezetéknevével és a hivatkozott mű kiadásának évszámával kérjük feltüntetni [„... ismertett eredményei (Császár, 1989).”].
 - Két szerző esetén mindkét szerző nevét (& jellel összekötve) és az évszámot kérjük feltüntetni (Kiss & Nagy, 2001).

- Három-öt szerző esetén
 - első hivatkozáskor: (Kernis, Cornell, Sun, Berry, & Harlow, 1993),
 - a továbbiakban: (Kernis és mtsai, 1993).
 - Hat vagy több szerző esetén mind az első, mind a további hivatkozások esetén: (Harris és mtsai, 2001).
 - Ha valamely szerzőnek ugyanabban az évben több hivatkozott írása is megjelent, a művek megkülönböztetésére az évszám mellé írt a, b, c stb. kiegészítések szolgálnak mind a szövegben, mind az irodalomjegyzékben (Kiss, 2001a).
 - Szó szerinti idézet esetén a szövegközi hivatkozásban az oldalszám is jelölendő (pl.: Császár, 1989, 126. o.).
 - Több hivatkozás felsorolászerű említésekor a hivatkozásokat kérjük abc-sorrendben feltüntetni és pontosvesszővel elválasztani (Császár, 1989; Császár & Kovács, 2005; Kiss és mtsai, 2001).
 - Kérjük szerzőinket, ügyeljenek arra, hogy a szövegközi hivatkozásokhoz tartozó szakirodalmi tételek az irodalomjegyzékben megtalálhatók legyenek!
2. Az irodalomjegyzéket a tanulmány végén, abc-sorrendben kérjük közölni, a következőképpen oldva fel a szövegközi utalásokat:
- Könyveknél:

Frankl, V.E. (2004). *On the theory and therapy of mental disorders. An introduction to logotherapy and existential analysis*. London–New York: Brunner–Routledge
 - Tanulmánykötetekben megjelent publikációk esetében:

Ryff, C.D., & Singer, B. (1998). The role of purpose in life and personal growth in positive human health. In P.T.P. Wong, & P.S. Fry (Eds.), *The human quest for meaning. A handbook of psychological research and clinical applications* (213–235). Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates
 - Folyóiratban megjelent cikkek esetében:

Pomerleau, C.S., Pomerleau, O.F., Snedecor, S.M., Gaulrapp, S., & Kardia, S.L.R. (2004). Heterogeneity in phenotypes based on smoking status in the Great Lakes Smoker Sibling Registry. *Addictive Behaviors*, 29(9), 1851–1855.
 - Web-címeknél:

U.S. Department of Health and Human Services (1990). The health benefits of smoking cessation. Letöltve: 2009. 04. 05-én: http://profiles.nlm.nih.gov/NN/B/B/C/T/_/nbbct.pdf
 - Hatnál több szerző esetén – forrástípustól függetlenül – a 6. szerző neve után az „et al.” rövidítést használjuk és a többi szerzőt nem tüntetjük fel:

Harris, M., Karper, E., Stacks, G., Hoffman, D., DeNiro, R., Cruz, P., et al. (2001). Writing labs and the Hollywood connection. *Journal of Film and Writing*, 44(3), 213–245.

Köszönetnyilvánítás. A köszönetnyilvánításban kérjük feltüntetni a kutatást segítő pénzügyi támogatásokat, ösztöndíjakat; a szerzőség feltételeit ki nem elégítő, de a kutatást segítő kollégákat stb.

Szerzői munkamegosztás. Ebben a részben azt kérjük leírni, hogy mely szerző mivel járult hozzá a kézirat megszületéséhez (pl. hipotézisek kidolgozása, adatgyűjtés lefolytatása, statisztikai elemzések, eredmények értelmezése, kézirat megszövegezése stb.). Szerzőinket ezzel is arra kívánjuk ösztönözni, hogy szerzőként csak a tanulmányok megírásában aktívan részt vevő kollégákat tüntessék fel, és az egyéb segítőköt (pl. vizsgálatnak helyet adó és azt támogató intézmény vezetőit) a köszönetnyilvánításban méltassák.

Nyilatkozat érdekütközésről. Szerzőinket arra kérjük, itt azt vegyék számba, hogy részesültek-e olyan anyagi vagy nem anyagi támogatásban bármilyen forrásból, mely befolyásolhatta őket a tanulmány tárgyát képező információk értelmezésében, illetve prezentálásában. Ha ilyen érdekütközés nem áll fenn, kérjük a következő mondatot beilleszteni ebbe az egységbe: „A szerzők ezúton kijelentik, hogy esetükben nem állnak fenn érdekütközések.” / „A szerző ezúton kijelenti, hogy esetében nem állnak fenn érdekütközések.”

A fenti irányelvek betartásával nemcsak a szerkesztőség munkáját könnyíti meg, de munkájának mielőbbi megjelenését is segíti!

